

Nieuwsbrief Klimaatrobuuste inrichting Hagenbeek

Nieuwsbrief nr. 6, februari 2025

Provincie Gelderland werkt samen met Staatsbosbeheer en Waterschap Rijn en IJssel aan het versterken en uitbreiden van de natuur in Hagenbeek te Barchem (gemeente Lochem). In de voorgaande nieuwsbrieven hebben we u nader geïnformeerd over het hoe en waarom van het project. We hebben vertraging opgelopen en daarom informeren wij u opnieuw. In deze nieuwsbrief gaan we in op de vergunningprocedures en maken we een doorkijk naar het vervolg. Dit is de zesde nieuwsbrief.

Waarom nemen we maatregelen in Hagenbeek?

De maatregelen in Hagenbeek zijn niet los te zien van het N2000-gebied Stelkampsveld. Bij het door de provincie in 2016 vastgestelde beheerplan is Hagenbeek aangewezen als verbindingszone voor natuur. Daarnaast is ook met recente rechterlijke uitspraken over stikstof duidelijk geworden dat het behoud van waardevolle natuur dringend nodig is. En dat de overheid nu in actie moet komen. Verhoging van het grondwater leidt tot meer kalkrijke kwel en geeft tegengas aan de verzuring door stikstof.

Verschillende standpunten en onrust

We zijn ons bewust van de verschillende standpunten en de onrust van sommige bewoners. Juist omdat in dit gebied niet alleen natuur is, houden we ook rekening met ander grondgebruik zoals landbouw, woningbouw en recreatie. Zo hebben we allerlei onderzoeken gedaan en gedeeld en inspraak momenten gehouden. Deze onderzoeken gaan in op wat onze overwegingen waren. Ook de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek worden hierin besproken. Bijvoorbeeld hoe en waar de effecten zichtbaar zullen worden van de grondwaterpeil verhoging. We hebben een peilbuisennetwerk aangelegd waarmee iedereen de grondwaterstanden ook zelf kan volgen. Daarnaast bestaat er met een nadeelcompensatieregeling tot 20 jaar na uitvoering een goed vangnet.

Procedure Projectplan Waterwet

Het waterschap heeft na de onderzoeken een Projectplan Waterwet gemaakt en in procedure gebracht. Het Projectplan Waterwet gaat over de watermaatregelen die nodig zijn om de omstandigheden voor de aanwezige natuur te verbeteren. Het projectplan gaat in op wat de effecten daarvan zijn en hoe eventuele voorziene schade zo veel mogelijk voorkomen dan wel met maatregelen gemitigeerd¹ kan worden. Voorafgaand aan de vergunningprocedures hebben we twee

¹ Mitigerende maatregelen: maatregel die negatieve effecten vermindert of wegneemt.

informatieavonden gehouden. Op 12 maart 2024 is door het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap besloten het projectplan definitief vast te stellen.

Inloopbijeenkomst van 3 april 2024 in Dorpshuis Barchem

Tijdens de procedure voor het definitieve Projectplan Waterwet is in april 2024 een derde bijeenkomst gehouden. Hierbij waren gedeputeerde 5.1.2e en waterschapsbestuurders 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e aanwezig.

Er zijn meerdere bezwaren ingediend door mensen die het niet eens waren met het plan en er is beroep ingesteld bij de rechtbank. We hebben die bewoners aangegeven wat onze reactie is op hun bezwaren. Dit op informele en formele weg via procedures en uiteindelijk ook rechtbank. De rechtbank Gelderland deed ook zelf onderzoek en vond dat onze modellen en modelleringen op een goede manier waren uitgevoerd en we ook voldoende de effecten verzachten. De rechter verklaarde de bezwaren ongegrond. De rechter geeft ook aan dat geen medewerking verlenen geen grond is om uitvoering niet door te laten gaan.

Er is daarop in december 2024 een hoger beroep met een verzoek tot voorlopige voorziening ingesteld bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In februari is een zitting bij de Raad van State gepland over de voorlopige voorziening, de bodemprocedure zal later volgen. Verder is er bezwaar gekomen op de door de gemeente verleende omgevingsvergunning. In maart is de hoorzitting bij de gemeente. In mei is de behandeling van het beroep op de door de gemeente verleende vergunning voor de klepstuw in de Barchemse Veengoot.

Afspraken met eigenaren

De voorgestelde voormaatregelen die bedoeld zijn om ongewenste effecten te voorkomen of verminderen, en eventuele overige gemaakte afspraken met eigenaren zijn opgenomen in vaststellingsovereenkomsten. De eigenaren die direct betrokken zijn bij het project hebben inmiddels een (concept) vaststellingsovereenkomst ontvangen. Deze mitigerende maatregelen, zoals het ophogen van percelen om natschade te voorkomen of bouwkundige maatregelen aan bijvoorbeeld kelders, fundaties of kruipruimten, zijn niet verplicht. Een eigenaar is dus ook niet verplicht tot het ondertekenen van een vaststellingsovereenkomst en kan er ook voor kiezen om een financiële vergoeding te ontvangen in plaats van maatregelen uit te laten voeren. Ons advies is aan de eigenaren om hier goed over na te denken.

Zodra de uitvoering start zal er door de omgevingsmanager contact worden gezocht met de eigenaren. Hij vraagt of de eigenaar akkoord gaat met de vaststellingsovereenkomst en de voorgestelde mitigerende maatregelen die daarin staan. De gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Meldingen wateroverlast en -schade

Het waterschap heeft in 2024 diverse meldingen gekregen over wateroverlast en mogelijke schade. Dat is niet alleen rondom Barchem, maar in het gehele beheergebied van het waterschap en daarbuiten. Afgelopen 2 jaar was het natter jaar dan normaal. 2024 was volgens het KNMI na 2023 opnieuw een extreem warm en zeer nat jaar (KNMI - 2024: opnieuw een extreem warm en zeer nat jaar). Het is natuurlijk niet de bedoeling dat we in een nat jaar het gebied nog natter maken. Daarom is onderdeel van de uitvoering dat we 2 stuwen bouwen waarmee we het waterpeil in onze leggerwatergangen kunnen reguleren. De nieuwe stuwen kunnen we zelfs op het oude peil instellen en ze zijn ook breder dan de huidige. We hebben het daarmee nog beter onder controle dan nu.

Een aantal meldingen wordt in verband gebracht met het in 2021-2022, ten oosten van Barchem, uitgevoerde Natura 2000 project Stelkampsveld. In dit project is de grondwaterstand verhoogd voor de daar aanwezige waardevolle natuur. De melders zijn allemaal bezocht door het waterschap en er is per geval een analyse uitgevoerd naar de oorzaak van de overlast of schade. In alle gevallen hebben de natte weersomstandigheden van 2023-2024 een belangrijke mate een rol gespeeld bij de wateroverlast of schade. Daar waar toch sprake is van onvoorziene schade is als gevolg van het Natura 2000 project worden maatregelen getroffen om onvoorziene schade in de toekomst te voorkomen. Schade wordt altijd zoveel mogelijk voorkomen, maar is nooit helemaal uit te sluiten. Voor meer informatie over de schaderegeling zie [Nadeelcompensatie | Waterschap Rijn en IJssel \(wrij.nl\)](#).

Voor project Hagenbeek geldt, net als voor project Stelkampsveld, dat tot tenminste 5 jaar na uitvoering de uitgevoerde maatregelen worden geëvalueerd om na te gaan of de voorziene schade voldoende is gemitigeerd en of er nog onvoorziene natschade is opgetreden. Tot die tijd blijft het grondwatermeetnet van de in het gebied geplaatste peilbuizen in stand. Mocht er in deze periode onvoorziene schade optreden dan zullen wij met u in gesprek gaan. Het peilbuizenennetwerk kunt u inzien op <https://waterdata.wrij.nl> (of rechtstreeks naar <https://wrij.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=bdf79c0c783a4825a086ae023d222f12>).

Planning

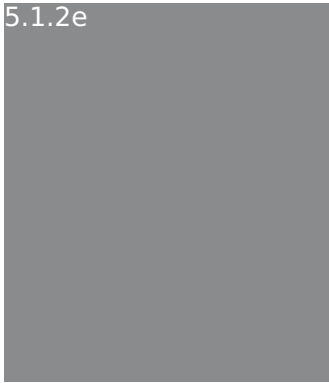
We verwachten in 2025 de werkzaamheden uit te kunnen gaan voeren. Over de start van de werkzaamheden wordt u, zodra daar meer over bekend is, nader geïnformeerd.

Contact

Heeft u vragen over het gebiedsproces en/of mogelijke gevolgen voor uw percelen en/of bebouwing, neem dan contact op met onze omgevingsmanager.

5.1.2e was tot en met eind 2024 de omgevingsmanager voor project Hagenbeek. De werkzaamheden zijn overgedragen aan de nieuwe omgevingsmanager 5.1.2e. 5.1.2e is telefonisch bereikbaar op 5.1.2e of per mail: 5.1.2e @wrij.nl.

5.1.2e

In de eerdere nieuwsbrieven en tijdens de inloopbijeenkomsten hebben we een oproep gedaan voor het aanmelden voor onze digitale nieuwsbrief. Wilt u in het vervolg deze nieuwsbrief ook digitaal ontvangen? Stuur dan een mail naar 5.1.2e, 5.1.2e @wrij.nl.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2, 4